

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ŽANA RIŠĀRA DELATŪRA
[JEAN RICHARD DE LA TOUR]

SECINĀJUMI,
sniegti 2023. gada 29. jūnijā¹

Lieta C-497/22

EM
pret
Roompot Service BV

(*Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Jurisdikcija un nolēmumu izpilde civillietās un komercietās – Regula (ES) Nr. 1215/2012 – Izņēmuma jurisdikcija – 24. panta 1. punkta pirmā daļa – Lietas, kuru priekšmets ir nekustamo īpašumu noma/īre – Brīvdienu parkā esoša bungalo rezervācija – Lietošanas tiesību nodošana vai nodošana īstermiņa lietošanā, par ko noslēgts līgums starp privātpersonu un tūrisma nozares profesionāli, kurš apsaimnieko šo parku – Citi pakalpojumi

I. Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās² 24. panta 1. punkta pirmo daļu.
2. Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp Vācijā dzīvojošo EM un *Roompot Service BV*, kura juridiskā adrese ir Nīderlandē un kurš šajā dalībvalstī apsaimnieko brīvdienu parku ar tūrisma mītnēm, par tādas summas atmaksu, kas samaksāta par viena no šajā parkā esošajiem bungalo īstermiņa izmantošanu, pieskaitot procentus un tiesāšanās izdevumus.
3. Izklāstīšu iemeslus, kuru dēļ galvenokārt uzskatu, ka strīds attiecas uz kompleksu līgumu, uz kuru tādējādi neattiecas Regulā Nr. 1215/2012 paredzētā izņēmuma jurisdikcija nekustamā īpašuma nomas/īres jomā. Pakārtoti, ja Tiesa nospriestu, ka attiecīgais līgums ietilpst šīs regulas 24. panta 1. punkta pirmās daļas piemērošanas jomā, es uzskatītu, ka pamatlietā celtā prasība ir saistīta ar šo līgumu un arī ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.

¹ Oriģinālvaloda – franču.

² OV 2012, L 351, 1. lpp.

II. Atbilstošās tiesību normas

4. Regulas Nr. 1215/2012 II nodaļas 6. iedaļas “Izņēmuma jurisdikcija” 24. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Šādām dalībvalsts tiesām ir izņēmuma jurisdikcija neatkarīgi no pušu domicila:

“1) lietā, kuras priekšmets ir lietu tiesības saistībā ar nekustamo īpašumu vai nekustamā īpašuma noma/īre – tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas īpašums.

Tomēr lietā, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma noma/īre, kas noslēgta pagaidu privātai izmantošanai ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem pēc kārtas, jurisdikcija ir arī tās dalībvalsts tiesām, kurā ir atbildētāja domicils, ar noteikumu, ka īrnieks/nomnieks ir fiziska persona un ka iznomātāja/izīrētāja un īrnieka/nomnieka domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī.”

III. Pamatlietas fakti un prejudiciālais jautājums

5. Vācijā dzīvojošā EM 2020. gada 23. jūnijā *Roompot Service*³, kura juridiskā adrese ir Nīderlandē, tīmekļvietnē rezervēja bungalo brīvdienu parkā “*Waterpark Zwartkruis*”⁴, kas atrodas šajā dalībvalstī *Noordburgum*, uz laiku no 2020. gada 31. decembra līdz 2021. gada 4. janvārim deviņu personu grupai no vairāk nekā divām dažādām mājsaimniecībām.

6. Rezervācija par cenu 1902,80 EUR, kuru EM samaksāja pilnā apmērā, ietvēra gultas veļas nodrošināšanu un galīgās uzkopšanas veikšanu.

7. *Waterpark Zwartkruis* ir ūdens atrakciju parks ar bungalo tieši pie ezera un atsevišķu molu pie katras mītnes. Par papildu samaksu bija iespējams īrēt laivas un kanoe.

8. Pirms EM ierašanās un pēc viņas lūguma *Roompot Service* elektroniskā pasta vēstulē informēja viņu, ka, neraugoties uz Covid-19 pandēmiju, *Waterpark Zwartkruis* rezervācijas periodā būs atvērts, bet saskaņā ar Nīderlandes tiesisko regulējumu vienā bungalo viņa drīkstēs uzturēties tikai kopā ar savu ģimeni un ne vairāk kā ar divām personām no citas mājsaimniecības. Turklāt viņai tika piedāvāts pārcelt uzturēšanās rezervāciju uz vēlāku datumu.

9. EM neveica uzturēšanos un negrozīja rezervāciju. *Roompot Service* viņai atmaksāja 300 EUR.

10. EM cēla pret *Roompot Service* prasību *Amtsgericht Neuss* (Neisas pirmās instances tiesa, Vācija), lūdzot atmaksāt atlikušo summu 1602,80 EUR, kā arī procentus un tiesāšanās izdevumus. *Roompot Service* apstrīdēja Vācijas tiesu starptautisko jurisdikciju. Ar 2021. gada 1. oktobra nolēmumu šī prasība tika noraidīta kā nepamatota.

11. EM iesniedza apelācijas sūdzību *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija), kas vaicā, vai Nīderlandes tiesām ir izņēmuma starptautiskā jurisdikcija izskatīt pamatlietu saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta pirmo daļu.

³ Tīmekļvietne vācu valodā: www.roompot.de.

⁴ Turpmāk tekstā – “*Waterpark Zwartkruis*”.

12. Šī tiesa norāda, ka no trim atbilstošajiem Tiesas nolēmumiem par brīvdienu māju nomu/īri ārvalstīs, kuros interpretēts Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu izpildi civillietās un komercietās⁵ 16. panta 1. punkts, kura saturs ir saglabājies būtībā identisks Regulā Nr. 1215/2012, proti, no 1985. gada 15. janvāra sprieduma *Rösler*⁶, 1992. gada 26. februāra sprieduma *Hacker*⁷ un 2000. gada 27. janvāra sprieduma *Dansommer*⁸, izriet, ka uz šiem līgumiem principā attiecas nekustamā īpašuma atrašanās vietas tiesu izņēmuma jurisdikcija. Tiesa uzskata, ka izņēmums pastāv tikai tad, ja ir noslēgts komplekss līgums, ciktāl tas ietver pakalpojumu kopumu par klienta samaksāto kopējo cenu⁹.

13. Minētā tiesa norāda, pirmkārt, ka papildpakalpojumi šajā gadījumā ir dažādu bungalo ar dažādām ērtībām piedāvājums *Roompot Service* tīmekļvietnē sadaļā “informācija un ieteikumi”, bungalo rezervācija EM, uzņemšana uz vietas un atslēgu nodošana, gultasveļas nodrošināšana un galīgās uzkopšanas veikšana. Saskaņā ar tās izpratni par Tiesas judikatūru šiem pakalpojumiem, aplūkojot tos kopumā, ir jābūt nozīmīgiem, lai līgumam tiktu piešķirts komplekss raksturs.

14. Otrkārt, saskaņā ar Vācijas tiesību doktrīnā daļēji pārstāvēto viedokli tādiem maznozīmīgiem papildpakalpojumiem kā īpašuma uzturēšana vai uzkopšana, veļas maiņa vai palīdzība uz vietas ir mazāka nozīme, tādējādi ar pamatlietā aplūkotajiem papildpakalpojumiem nepietiek, lai konstatētu kompleksa līguma esamību.

15. Iesniedzējtiesa arī precizē, ka *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) ir sniegusi atšķirīgu Tiesas spriedumu interpretāciju¹⁰. Pamatojoties uz spriedumu *Hacker*, kā arī spriedumu *Dansommer*, šī tiesa uzskata, ka jurisdikcijas noteikšana saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta pirmo daļu ir atkarīga tikai no tā, vai profesionāls ceļojumu rīkotājs ir atbildīgs par trešās personas īpašumā esošas brīvdienu mājas nodošanu lietošanā. Šajā situācijā šī tiesību norma neesot piemērojama. Savukārt minētā tiesību norma esot jāpiemēro, ja profesionāls ceļojumu rīkotājs ir tikai starpnieks nomas/īres līgumā ar īpašnieku.

16. Iesniedzējtiesa pauž šaubas par šīs interpretācijas saderību ar Tiesas judikatūru.

17. Šajos apstākļos *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Regulas [Nr. 1215/2012] 24. panta 1. punkta [pirmā daļa] ir jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar tādu starp privātpersonu un profesionālu brīvdienu mītnu iznomātāju noslēgtu līgumu par īslaicīgu bungalo nodošanu lietošanā iznomātāja apsaimniekotā brīvdienu parkā, kurā papildus vienkāršai nodošanai lietošanā kā papildu pakalpojumi ir paredzēta galīgā uzkopšana un gultas veļas nodrošināšana, neatkarīgi no tā, vai brīvdienu bungalo pieder iznomātājam vai trešai personai, izņēmuma jurisdikcija ir īpašuma atrašanās vietas valsts tiesām?”

18. EM un Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus.

⁵ Briselē 1968. gada 27. septembrī parakstītā konvencija (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kas grozīta ar secīgām konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanos šai konvencijai (OV 1998, C 27, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Briseles konvencija”).

⁶ 241/83, turpmāk tekstā – “spriedums *Rösler*”, EU:C:1985:6.

⁷ C-280/90, turpmāk tekstā – “spriedums *Hacker*”, EU:C:1992:92.

⁸ C-8/98, turpmāk tekstā – “spriedums *Dansommer*”, EU:C:2000:45.

⁹ Skat. šo secinājumu 27. punktu.

¹⁰ Cik man zināms, iesniedzējtiesa atsaucas uz 2012. gada 23. oktobra spriedumu *X ZR 157/11* (11. un nākamie punkti), kā arī 2013. gada 28. maija spriedumu *X ZR 88/12* (8. un nākamie punkti).

IV. Juridiskā analīze

19. Būtībā iesniedzējtiesa vaicā par atbilstošiem kritērijiem, kas ir jāņem vērā, lai līgumu par brīvdienu parkā esoša bungalo nodošanu īslaicīgā lietošanā kvalificētu kā nekustamā īpašuma nomas/īres līgumu Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta pirmās daļas izpratnē vai kā kompleksu līgumu par pakalpojumu kopuma sniegšanu.

20. Šīs regulas 24. panta 1. punkta pirmās daļas noteikumi ir līdzvērtīgi noteikumiem, kas paredzēti Briseles konvencijas 16. panta 1. punktā, kurš kļuvis par 1. punkta a) apakšpunktu¹¹, un Regulas (EK) Nr. 44/2001¹² 22. panta 1. punkta pirmajā daļā, tādējādi šo pēdējo minēto noteikumu interpretācija, ko sniegusi Tiesa, ir piemērojama arī pirmo minēto noteikumu interpretācijai¹³.

21. Jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru:

- runājot par šo tiesību normu mērķi, galvenais iemesls tās dalībvalsts tiesu izņēmuma jurisdikcijai, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums, ir apstāklis, ka atrašanās vietas tiesai, ņemot vērā, ka tā atrodas tuvāk, ir vislabāk iespējams iegūt precīzu informāciju par faktiskajiem apstākļiem un piemērot noteikumus un paražas, kas parasti ir atrašanās valsts noteikumi un paražas, un
- izņēmuma jurisdikcija attiecībā uz nekustamā īpašuma nomu/īri ir pamatota ar komplekso raksturu, kas piemīt īpašnieka un nomnieka/īrnieka tiesiskajām attiecībām, kuras ietver virkni tiesību un pienākumu papildus tiem, kas attiecas uz nomas/īres maksu. Šīs tiesiskās attiecības ir regulētas tās valsts imperatīva rakstura tiesību aktos, kurā atrodas iznomātais/izīrētais nekustamais īpašums, piemēram, tajos, ar ko ir noteikta par nekustamā īpašuma uzturēšanu un nekustamā īpašuma nodokļu samaksu atbildīgā persona, ar ko ir regulēti nekustamā īpašuma lietotāja pienākumi attiecībā pret kaimiņiem, kā arī tajos, ar ko ir paredzēta kontrole pār īpašnieka tiesībām atgūt nekustamā īpašuma valdījumu pēc nomas/īres līguma beigām vai to ierobežojumi¹⁴.

22. Saskaņā ar Regulas Nr. 1215/2012 25. panta 4. punktu no šīs izņēmuma jurisdikcijas nevar atkāpties, noslēdzot vienošanos.

23. Valsts tiesu jurisdikcijas noteikšana attiecībā uz brīvdienu mītnes nomu/īri ir aplūkota trijos Tiesas spriedumos, proti, spriedumos *Rösler*, *Hacker* un *Dansommer*¹⁵, un divos tiesību aktu grozījumos¹⁶. Tajos ir noteikta atkāpe no šīs regulas 24. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētās izņēmuma jurisdikcijas gadījumā, ja abu pušu domicils ir vienā un tajā pašā dalībvalstī¹⁷. Tomēr

¹¹ Skat. šo secinājumu 23. punktu.

¹² Padomes regula (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.).

¹³ Skat. it īpaši spriedumu, 2022. gada 20. jūnijs, *London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association* (C-700/20, EU:C:2022:488, 42. punkts).

¹⁴ Skat. it īpaši spriedumus, *Rösler* (19. un 20. punkts), kā arī 2021. gada 25. marts, *Obala i lučice* (C-307/19, EU:C:2021:236, 77. un 78. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

¹⁵ Šos spriedumus iesniedzējtiesa ir rezumējusi savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu. Skat. šo secinājumu 12. punktu.

¹⁶ Attiecībā uz grozījumu noteikumos par jurisdikciju patērētāju noslēgtu līgumu jomā, kas izdarīts pēc sprieduma *Hacker* [pasludināšanas], skat. arī Regulas Nr. 44/2001 15. panta 3. punkta beigas un Regulas Nr. 1215/2012 17. panta 3. punkta beigas.

¹⁷ Attiecībā uz nomu/īri, kas noslēgta ne ilgāk kā uz sešiem mēnešiem, skat. šī 24. panta 1. punkta otro daļu (skat. šo secinājumu 4. punktu), ar ko ir atļauts iesūdzēt atbildētāju tās dalībvalsts tiesā, kurā tam ir domicils. Tomēr šajā lietā tā nav piemērojama. EM dzīvesvieta un *Roompot Service* juridiskā adrese neatrodas vienā un tajā pašā dalībvalstī. Par šīs daļas iekļaušanas Briseles konvencijā vēsturi pēc sprieduma *Rösler* [pasludināšanas] skat. Gaudemet-Tallon, H., un Ancel, M.-E., *Compétence et exécution des jugements en Europe, Règlements 44/2001 et 1215/2012, Conventions de Bruxelles (1968) et de Lugano (1998 et 2007)*, 6. izdevums, Librairie générale de droit et de jurisprudence, kolekcija "Droit des affaires", Parīze, 2018, 112.–114. punkts, 152.–154. lpp.

jānorāda, ka, runājot par mītņu nomu/īri, tiesību akta grozījums, ar ko minētās regulas 24. panta 1. punktā tika ieviesta otrā daļa, ne pilnībā atbilst Tiesas meklētā un šo secinājumu 21. punktā atgādinātā pamatprincipa pamatojumam¹⁸.

24. Tādējādi runa ir par regulējumu, kas gandrīz divdesmit gadus ir piemērojams īstermiņa nomai/īrei tūrisma jomā, un līdz šim valsts tiesas nav informējušas Tiesu par jaunām interpretācijas grūtībām.

25. No šīs Tiesas judikatūras izriet, ka Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāpiemēro, ja ir izpildīti divi nosacījumi. Pirmkārt, strīdam ir jāattiecas uz nekustamā īpašuma nomas/īres līgumu šīs tiesību normas izpratnē. Otrkārt, ja tas tā ir, strīdam ir jāattiecas uz tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šī līguma. Ja pirmais nosacījums nav izpildīts, otrais nosacījums nav jāizskata.

A. Par līguma kvalifikāciju

26. No diviem pēdējiem minētajiem Tiesas spriedumiem, proti, *Hacker* un *Dansommer*, izriet, ka nomas/īres līguma kvalifikācijai ir nepieciešams, lai papildus galvenajam pienākumam attiecībā uz brīvdienu mītnes izmantošanu tajā nebūtu paredzēti pamatpakalpojumi¹⁹.

27. Iesniedzējtiesas jautājumu pamatā ir pamatlietā aplūkoto līgumisko saistību salīdzinājums ar spriedumā *Hacker* minētajām saistībām. Sprieduma *Dansommer* 31. punktā tās ir atgādinātas šādi: “Attiecīgais līgums [lietā, kurā taisīts spriedums *Hacker*,] esot bijis noslēgts starp profesionālu ceļojumu rīkotāju un tā klientu vietā, kurā atradās to juridiskā adrese vai attiecīgi domicils; arī ja tajā paredzētais pakalpojums izpaudās kā brīvdienu mītnes nodošana lietošanā uz īsu laiku, tas bija saistīts arī ar citiem pakalpojumiem, piemēram, informācijas un ieteikumu sniegšanu, kad ceļojumu rīkotājs izsaka klientam dažādus brīvdienu piedāvājumus, mītnes rezervēšanu klienta izvēlētajā periodā, vietu rezervēšanu transportā, uzņemšanu uz vietas un, vajadzības gadījumā, ceļojuma atcelšanas apdrošināšanu (spriedums *Hacker* [..], 14. punkts).”

28. Manuprāt, no abiem šiem spriedumiem izriet, ka, lemjot par savu jurisdikciju, tiesai ir jāizvērtē attiecīgās līgumiskās attiecības kopumā un to konteksts, lai noteiktu, vai tās attiecas tikai uz mītnes izmantošanu vai arī uz saistībām nodot to lietošanā personai, sniedzot brīvdienām raksturīgus pakalpojumus²⁰. Tādi pakalpojumi kā uzkopšana, gultasveļas nodrošināšana vai citi pakalpojumi, kurus privātpersona vai profesionālis var sniegt iznomātajā/izīrētajā īpašumā, manuprāt, nekādā veidā neietekmē līguma kvalifikāciju, ja vien tie ir sniegti papildus to [galvenajai] darbībai.

¹⁸ Attiecībā uz piemērojamo tiesību aktu sekām, ja nav izdarīta izvēle, skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV 2008, L 177, 6. lpp.), 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu.

¹⁹ Skat. spriedumu *Dansommer* (30.–35. punkts). Skat. arī spriedumu, 2022. gada 10. februāris, *ShareWood Switzerland* (C-595/20, EU:C:2022:86, 32. un 33. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

²⁰ Jēdziens “nodošana lietošanā”, manuprāt, ir piemērotāks gadījumam, kad mītnes rezervācija notiek pie saimnieciskās darbības subjekta, kas ir profesionālis tūrisma nozarē. Jēdziens “nodošana lietošanā”, kas minēts Tiesas spriedumos attiecībā uz īstermiņa nomu/īri, kopš sprieduma *Rösler* pasludināšanas (25. punkts, skat. arī atgādinājumu šī sprieduma 113. lpp. par to, ka šis jēdziens ir atrodams *Schlosser* ziņojumā par 1978. gada 9. oktobra Konvenciju par Dānijas Karalistes, Īrijas un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pievienošanas Konvencijai par jurisdikciju un tiesu spriedumu izpildi civillietās un komercietās, kā arī uz protokolu par tās interpretēšanu Tiesā (OV 1979, C 59, 71. lpp., it īpaši 120. lpp.), būtu jāattiecinā tikai uz tiem gadījumiem, kad īpašnieks vai tā pārstāvis apņemas piešķirt līgumpartnerim (īrniekam) ekskluzīvas tiesības izmantot nekustamo īpašumu, kas norādīts starp pusēm noslēgtajā līgumā. Tādējādi konkrētajā brīvdienu parka gadījumā, manuprāt, persona, kura piedāvā kādu no atpūtniekiem lietošanā nodotajām mītnēm, ir atbildīga tikai par saistībām to izmantot.

29. Tāpat ir jānoskaidro, vai brīvdienu mītnei iznomāja/izīrēja īpašnieks tieši, vai arī tā tika iznomāta/izīrēta viņa vārdā. Manuprāt, spriedumā *Dansommer* Tiesa nevēlējās grozīt kritērijus, kas jāņem vērā, lai noteiktu starptautisko jurisdikciju²¹. Pietiek ar līgumiskajām saistībām, kuru priekšmets ir īpašuma izmantošana²². Proti, tiek pieņemts, ka iznomātājs/izīrētājs ir pilnvarots šajā nolūkā. Brīvdienu mītnes nomniekam/izīrētājam nav jāpārbauda, kas ir īpašnieks, it īpaši tad, ja viņš nolemj celt prasību tiesā.

30. Savukārt, tāpat kā kompleksa ceļojuma gadījumā²³, mītnes nodošanai lietošanā tādās tieši brīvdienām paredzētās vietās kā *Waterpark Zwartkruis*, ko apsaimnieko *Roompot Service*²⁴, piemīt īpašas iezīmes, kas, ja vien tās ir norādījuši iesniedzējtiesa, manuprāt, attaisno attiecīgā līguma kvalificēšanu par “kompleksu līgumu”.

31. Proti, pirmkārt, būtu jāpārbauda, uz kāda pamata līgumiskās attiecības tika nodibinātas. Šajā gadījumā iesniedzējtiesa nav atsaukusies nedz uz rakstveidā noslēgta nomas/īres līguma par izmitināšanu privātmājā²⁵ esamību, nedz uz tā saturu, it īpaši uz nosacījumiem par visas nomas/īres maksas samaksu. It īpaši nav precizēts, vai tika rezervēts konkrēts, iepriekš izvēlēts bungalo²⁶. Tomēr nekustamā īpašuma parkā, kurā ir standartizētas izmitināšanas struktūras, kas veido viendabīgu veselumu un attiecīgā gadījumā ietver kolektīvās lietošanas ēkas, par saistībām izmantot kādu no mēbelētām mītnēm, tāpat kā viesnicu kompleksā, šķiet, ir atbildīgs parka apsaimniekotājs, kurš parasti ir sarunu partneris sūdzību gadījumā.

32. Otrkārt, jānorāda, ka šāda veida brīvdienu izmitināšanas formula ir izstrādāta, ņemot vērā piedāvājumu organizēt uzturēšanos kopumā. Izskatāmajā lietā iesniedzējtiesa konstatēja, ka iznomātā/izīrētā mītne atrodas ūdens atrakciju parkā, kura apsaimniekošanas mērķis ir uz vietas nodrošināt izmitinātajām personām ar atpūtu saistītus pakalpojumus²⁷. Tādējādi no tā var secināt, ka atpūtnieks sagaida arī zināmu komforta un ieteikumu līmeni, un tas tiek reklamēts, rezervējot šādu izmitināšanas vietu. Šajos apstākļos, manuprāt, brīvdienu parkā izšķiroša nozīme ir uzturēšanās rīkotāja profesionālajam statusam²⁸, kā arī iespējamam konstatējumam, ka mītnes piedāvājums bez laika ierobežojuma ir pieejams visu gadu, jo šie kritēriji ļauj nošķirt to no sezonālas izīrēšanas.

33. Treškārt, būtisks faktors, kas jāņem vērā, ir arī kopējā cena par uzturēšanos²⁹. Proti, manuprāt, ir jānoskaidro, vai tajā ir iekļautas izmaksas par vairākiem pakalpojumiem, kas paredzēti šādā brīvdienu parkā, vai piedāvāto pakalpojumu klāstu, ņemot vērā to kvalitāti vai nozīmīgumu, kas attaisnotu to, ka šī cena nav tieši saistīta tikai ar vienīgās mītnes izīrēšanu vietējā privātpersonām

²¹ Skat. šī sprieduma 36. un 37. punktu; pēdējais minētais punkts attiecas uz aģentūras tiesībām celt prasību, par ko Tiesai it īpaši uzdeva jautājumu iesniedzējtiesa. Skat. arī minētā sprieduma komentāru Huet, A., “Compétence judiciaire. – Bail d’une maison de vacances conclu par un organisateur professionnel de voyages et un client. – Application de l’article 16-1° (oui)”, *Journal du droit international (Clunet)*, LexisNexis, Parīze, 2000. gada aprīlis–maijs–jūnijs, Nr. 2, 550.–554. lpp., it īpaši 553. lpp., sal., ar ģenerāladvokāta M. Darmona [M. Darmon] secinājumiem lietā *Hacker* (C-280/90, nav publicēti, EU:C:1991:466, 43. punkta 1. apakšpunkts).

²² Šajā nozīmē skat. spriedumus, *Rösler* (25. punkts), kā arī *Dansommer* (31. un 33. punkts).

²³ Piemēram, skat. spriedumu *Hacker* (2. un 3. punkts). Sal. ar spriedumu *Dansommer* (7. un 8. punkts), kurā ir precizēts, ka ceļojumu rīkotājam bija tikai starpnieka loma.

²⁴ Skat. tīmekļvietni <https://www.roompot.fr/destinations/pays-bas/la-frise/waterpark-zwartkruis>.

²⁵ Par attiecīgās nomas/īres apstākļiem skat. šo secinājumu 5. un 6. punktu, sal., ar spriedumu *Hacker* (3. punkts). Atzīmēšu, ka šī sprieduma 2. punktā ir norādīts, ka strīds attiecās uz “līgumu ar nosaukumu “nomas līgums””.

²⁶ Pēc analogijas skat. spriedumu, 2005. gada 13. oktobris, *Klein* (C-73/04, EU:C:2005:607, 24. punkts).

²⁷ Iesniedzējtiesas nolēmumā izklāstīto faktu atgādinājumu skat. šo secinājumu 5. un 7. punktā.

²⁸ Šajā ziņā skat. ģenerāladvokāta M. Darmona secinājumus lietā *Hacker* (C-280/90, nav publicēti, EU:C:1991:466, 25. punkts).

²⁹ Skat. spriedumu *Hacker* (15. punkts) un pēc analogijas skat. spriedumu, 2005. gada 13. oktobris, *Klein* (C-73/04, EU:C:2005:607, 27. punkts).

piederošu brīvdienu māju nomas/īres tirgū³⁰, bet tā drīzāk tiek noteikta atkarībā no standartizēta komforta līmeņa, kā tas ir viesnīcās. Tādējādi uz to neattiektos imperatīvs tiesiskais regulējums, kas ir salīdzināms ar regulējumu, ar ko var tikt reglamentēta dzīvojamo telpu īre.

34. Tādējādi uzskatu, ka valsts tiesai ir jāpārbauda visi līguma nosacījumi un mītnes piedāvājuma īpašās iezīmes saistībā ar īslaicīgu uzturēšanos tādā brīvdienu parkā kā šajā lietā aplūkots *Waterpark Zwartkruis*. Meklējot pierādījumu kopumu attiecībā uz pakalpojumiem, ko sniedz brīvdienu parka apsaimniekotājs, kuru iesniedzējtiesa kvalificē kā “profesionālu brīvdienu mītnu iznomātāju”, ir iespējams pārvarēt ierobežojumus, kas ir noteikti ar tādu kazuistisku izvērtējumu, kāds ir iesniegts Tiesas izskatīšanai vai tiek apspriests doktrīnā³¹. Turklāt tas nodrošina pietiekamu paredzamību.

35. Šāda pieeja atbilst arī tūristu izmitināšanas piedāvājuma daudzveidībai, kas ir attīstījusies daudzās dalībvalstīs³². Šajā ziņā norādīšu, ka tā skaidri izpaužas terminoloģijā, kas tiek lietota franču valodā šajā jomā. Tādējādi tiek nošķirti atpūtas parki, tūristu mītnes un brīvdienu ciemati, atkarībā no tāda tūristu izmitināšanas vai mēbelētas mītnes veida kā māja, dzīvoklis, bungalo, pārvietojama atpūtas māja, vienkāršas konstrukcijas atpūtas māja, kā arī ar atpūtu saistītu pakalpojumu veida.

36. Turklāt piekļuve šai piedāvājumu daudzveidībai ir būtiski uzlabojusies, nemitīgi pieaugot rezervāciju skaitam tīmekļvietnēs³³. Visbeidzot ir jāņem vērā, ka kopš Tiesas pieņemtajiem lēmumiem spriedumos *Rösler*, *Hacker* un *Dansommer* Savienības tiesībās ir būtiski mainījies tiesību aktu un judikatūras konteksts patērētāju tiesību aizsardzības jomā³⁴ un it īpaši brīvdienu jomā³⁵. Arī valsts tiesībās ir pieņemti īpaši regulējumi par izmitināšanu tūrisma nozarē³⁶.

³⁰ Šajā ziņā skat. ģenerālvokāta M. Darmona secinājumus lietā *Hacker* (C-280/90, nav publicēti, EU:C:1991:466, 30. punkts).

³¹ Skat. šo secinājumu 14. punktu. Skat. arī Gaudemet-Tallon, H., un Ancel, M.-E., minēts iepriekš 115. punktā, 155. lpp.

³² Par tūrisma nozīmīgumu Eiropas Savienībā skat. Eiropas Savienības Revīzijas palātas īpašo ziņojumu “ES atbalsts tūrismam – ir vajadzīgs jauns stratēģiskais virziens un labāka finansēšanas pieeja”, 2021, kas pieejams tīmekļvietnē https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_27/SR_EU-invest-tourism_FR.pdf, 1.–5. punkts.

³³ Šajā nozīmē skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2302 (2015. gada 25. novembris) par kompleksiem ceļojumiem un saistītiem ceļojumu pakalpojumiem, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/83/ES un atceļ Padomes Direktīvu 90/314/EEK (OV 2015, L 326, 1. lpp.), 2. apsvērumu.

³⁴ Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV 2011, L 304, 64. lpp.). Direktīva 85/577 attiecas uz patērētāju tiesību aizsardzību gadījumos, kad līgumi ir noslēgti ārpus uzņēmuma telpām. Direktīva 97/7 attiecas uz patērētāju aizsardzību saistībā ar distances līgumiem. Uzsvēršu, ka līgumi, kuru priekšmets ir mājokļa izīrēšana dzīvošanai, ir izslēgti no Direktīvas 2011/83 piemērošanas jomas (skat. 3. panta f) punktu). Izņēmumi attiecībā uz īstermiņa nomu/īri nav paredzēti.

³⁵ Skat. Direktīvu 2015/2302 par kompleksiem ceļojumiem un saistītiem ceļojumu pakalpojumiem. Saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu ceļojuma pakalpojums ir izmitināšana, kura nav pasažieru pārvadāšanas neatņemama sastāvdaļa un kuras mērķis nav apmešanās uz dzīvi. Turklāt norādīšu, ka šīs direktīvas piemērošanas jomā varētu ietilpt tikai viena līguma noslēgšana par brīvdienu pavadīšanu, kas ietver gan izmitināšanu, gan laivu nomu. Skat. arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/122/EK (2009. gada 14. janvāris) par patērētāju aizsardzību attiecībā uz dažiem aspektiem, kas saistīti ar daļlaika lietojuma tiesībām, ilgtermiņa brīvdienu produktiem, tālākpārdošanas un apmaiņas līgumiem (OV 2009, L 33, 10. lpp.).

³⁶ Attiecībā uz valsts tiesību aktu par nekustamo īpašumu ievērošanu skat. spriedumu *Rösler* (22. punkts). Piemēram, Francijas tiesībās skat. Painchaux, M., “Bail d’habitation. – Règles particulières à certains baux. – Locations saisonnières”, *JurisClasseur Civil Code*, LexisNexis, Parīze, 2020. gada 29. jūlijs, 690. burtnīca, it īpaši 6. punkts; Spānijas tiesībās skat. Martínez Nadal, A. L., “Regulación del arrendamiento turístico en el Derecho español”, *La regulación del alquiler turístico: una aproximación de Derecho comparado*, Aranzadi, Cizur Menor, 2022, 57.–84. lpp., it īpaši 61. lpp., un Itālijas tiesībās skat. “Le locazioni turistiche nell’ordinamento italiano”, *La regulación del alquiler turístico: una aproximación de Derecho comparado*, minēts iepriekš, 113.–126. lpp., it īpaši 114., 122. un 123. lpp.

37. Tādējādi pamatojums tam, ka izņēmuma jurisdikcija ir tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas uz īsu laiku lietošanā nodotais nekustamais īpašums³⁷, attiecībā uz brīvdienu parkos esošo mītņu nomu/īre man nešķiet atbilstošs, un tas liecina par to, ka atbilde iesniedzējtiesai jāsniedz atbilstoši principam, ka Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē šauri³⁸.

38. Tādējādi ierosinu Tiesai – tāpat kā spriedumā *Hacker* – nospriest, ka šīs regulas 24. panta 1. punkta pirmā daļa neattiecas uz to, ka tūrisma nozares profesionālis nodod īslaicīgai personiskai lietošanai brīvdienu parkā esošu mītņi, jo šīs līgumiskās attiecības ir jākvalificē kā “komplekss līgums” šīs judikatūras izpratnē.

39. Ja Tiesa tomēr uzskatītu, ka attiecīgā līguma priekšmets ir tikai brīvdienu mītnes noma/īre, kā tas ir spriedumā *Dansommer*, tad EM prasība, kas ir celta iesniedzējtiesā, būtu jāizskata.

B. Par prasības priekšmetu

40. EM prasība ir par to, ka 2020. gada jūnijā viņa rezervēja mītņi deviņām personām vairāk nekā no divām mājāsaimniecībām, bet laikā no 2020. gada 31. decembra *Roompot Service* atļāva viņai tajā uzturēties tikai kopā ar viņas ģimeni un divām personām no citas mājāsaimniecības³⁹. Iesniedzējtiesas nolēmumā ir norādīts, ka EM lūdz atlīdzināt “atlikušo nomas/īres maksu” pēc tam, kad *Roompot Service* bija atlīdzinājusi daļu no “īres maksas”⁴⁰.

41. Šajā gadījumā jēdziens “īres maksa” attiecas uz maksu par uzturēšanos, kas tika samaksāta pilnā apmērā. Nav precizēts, vai šī maksa ietvēra īpašas izmaksas, kas nav tieši saistītas ar mītnes izmantošanu, piemēram, rezervācijas izmaksas, kas ļautu pieņemt, ka EM bija piekritusi daļējai atmaksāšanai⁴¹.

42. Gadījumā, kad prasības priekšmets ir nomas/īres maksa, kas ir atlīdzība par tiesībām izmantot nekustamo īpašumu, Tiesa ir nospriedusi, ka tiesvedībā, kuras priekšmets ir nekustamā īpašuma noma/īre, ir piemērojama izņēmuma jurisdikcija, ja strīda priekšmets ir tieši saistīts ar iznomātā/izīrētā īpašuma izmantošanu⁴².

43. Šajā tiesiskajā regulējumā īpaša uzmanība jāpievērš diviem apstākļiem. Pirmkārt, tas, ka iznomātais/izīrētais īpašums netika izmantots, manuprāt, nevar mainīt EM prasības kvalifikāciju. Šis apstāklis principā neatbrīvo viņu no viņas saistībām pret *Roompot Service*. Otrkārt, grozījumi

³⁷ Skat. šo secinājumu 21. punktu.

³⁸ Skat. spriedumu, 2021. gada 25. marts, *Obala i lučice* (C-307/19, EU:C:2021:236, 76. punkts un tajā minētā judikatūra), atgādinājumam par to, ka, ņemot vērā šīs regulas 24. panta 1. punkta normu izņēmuma raksturu, tās nedrīkst tikt interpretētas plašāk, nekā prasa to mērķis.

³⁹ Skat. šo secinājumu 5. un 8. punktu. Šajā nozīmē strīda priekšmets ir tāds pats kā lietā, kurā taisīts spriedums *Hacker* (skat. 4. punktu). Prasītāja uzskatīja, ka brīvdienu mājas platība, kas viņai tika nodota lietošanā, lai faktiski tajā uzturētos, bija mazāka par *Euro-Relais GmbH* bukletā norādīto un it īpaši pieprasīja samazināt samaksāto cenu.

⁴⁰ Skat. šo secinājumu 6., 9. un 10. punktu. Atmaksātā summa atbilst 15,77 % no rezervācijas laikā samaksātās summas. Iesniedzējtiesa nav precizējusi, uz kāda pamata tā tika aprēķināta.

⁴¹ Skat. šo secinājumu 40. zemsvītras piezīmi.

⁴² Skat. spriedumus *Rösler* (29. punkts) un *Dansommer* (25. punkts), kā arī šajā nozīmē spriedumu, 2021. gada 25. marts, *Obala i lučice* (C-307/19, EU:C:2021:236, 79. punkts). Attiecībā uz prasību atmaksāt visu samaksāto summu līguma spēkā neesamības dēļ, ja saikne starp līgumu un izmantojamo nekustamo īpašumu nav pietiekami cieša, lai pamatotu līguma kā nomas/īres līguma kvalifikāciju, skat. spriedumu, 2005. gada 13. oktobris, *Klein* (C-73/04, EU:C:2005:607, 17. un 26. punkts).

noteikumos par nekustamā īpašuma nomu/īri būtu jāvērtē kā *Roompot Service* līgumisko saistību neizpilde, pat ja to varētu attaisnot ar ierobežojumiem, kas tika noteikti, lai apkarotu Covid-19 pandēmiju⁴³.

44. Šajos apstākļos uzskatu, ka uz strīda priekšmetu pamatlietā attiecas tās dalībvalsts tiesu izņēmuma jurisdikcija, kurā atrodas iznomātais/izīrētais nekustamais īpašums. Citādi tas varētu būt tikai tad, ja EM būtu lūgusi atlīdzināt kaitējumu pieprasītās summas apmērā, kas netieši saistīts ar iznomātā/izīrētā īpašuma izmantošanu⁴⁴.

45. Tādējādi pakārtoti, ja Tiesa nospriestu, ka līgums, kuru EM bija noslēgusi ar *Roompot Service*, attiecas uz brīvdienu mītnes nodošanu lietošanā, uzskatu, ka būtu jāpiemēro arī Regulas Nr. 1215/2012 24. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais noteikums par izņēmuma jurisdikciju, pamatojoties uz to, ka strīds attiecas uz tiesībām un pienākumiem, kas izriet no šāda līguma.

V. Secinājumi

46. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Landgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa, Vācija) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 24. panta 1. punkta pirmā daļa

ir jāinterpretē tādējādi, ka

galvenokārt – tās piemērošanas jomā neietilpst līgums, ar kuru tūrisma nozares profesionālis nodod īslaicīgai personiskai lietošanai brīvdienu parkā esošu brīvdienu mītņi;

pakārtoti – tās piemērošanas jomā ietilpst prasība atmaksāt daļu no samaksātās summas pēc tam, kad viena no pusēm grozījusi nosacījumus līgumā par brīvdienu mītņu nomu/īri.

⁴³ Salīdzinājumam šajā pašā kontekstā un saistībā ar Direktīvu 2015/2302 par kompleksiem ceļojumiem skat. spriedumu, 2023. gada 12. janvāris, *FTI Touristik* (Kompleksais ceļojums uz Kanāriju salām) (C-396/21, EU:C:2023:10, 42. punkts), kā arī lūgumus sniegt interpretāciju, kurus pašlaik izskata Tiesa, lietā *Tuk Tuk Travel* (C-83/22, ģenerālvokātes L. Medinas secinājumi lietā *Tuk Tuk Travel* (C-83/22, EU:C:2023:245) ir sniegti 2023. gada 23. martā) un apvienotajās lietās *DocLX Travel Events* (C-414/22) un *Kiwi Tours* (C-584/22), kurās ģenerālvokātes L. Medinas sniegto secinājumu nolasišana tiek gaidīta.

⁴⁴ Skat. spriedumu *Rösler* (29. punkts). Sal. ar spriedumu *Hacker* (4. punkts).